

Jaarverslag 2025

Wet open overheid (Woo)

Inhoudsopgave

1. Wet open overheid	3
Passieve openbaarmaking	3
Actieve openbaarmaking	3
Informatiehuishouding op orde	3
2. Vooruitblik 2026	4
3. Behandeling Woo-verzoeken	5
Aard en inhoud van Woo-verzoeken	5
Afhandeling Woo-verzoeken	6
Behandeltermijn	6

1. Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 gedeeltelijk in werking getreden. In de Woo is de actieve en passieve openbaarmaking van overheidsinformatie geregeld. Het uitgangspunt hierbij is dat alle overheidsinformatie neergelegd in een document in beginsel openbaar is. Enkel de passages in documenten waar een uitzonderingsgrond op van toepassing is, mogen van openbaarmaking onthouden worden.¹ De uitzonderingsgronden die openbaarmaking in de weg staan zijn vastgelegd in hoofdstuk 5 van de Woo.² Een aantal van de uitzonderingsgronden zijn hetzelfde als de uitzonderingsgronden uit de Wet openbaarheid van bestuur (Wob), maar met de inwerkingtreding van de Woo is er ook een aantal uitzonderingsgronden toegevoegd om zo belangen als openbare veiligheid en economische belangen beter te waarborgen. Een derde onderdeel van de Woo is het op orde brengen van de informatiehuishouding.

Passieve openbaarmaking

Passieve openbaarmaking ziet op openbaarmaking van informatie op verzoek. Dit kan bij de gemeente Staphorst schriftelijk, via een webformulier op de website of door per e-mail een verzoek in te dienen. De afhandelingstermijn voor een Woo-verzoek is 4 weken, waarbij de termijn bij een omvangrijk of complex verzoek met twee weken te verdagen is. In de Woo kan sprake zijn van een verzoeker die als bijzonder aangemerkt wordt, waardoor een ander regime gaat gelden dan bij een reguliere Woo-verzoeker. Zo is er, naast de reguliere verzoeker, de verzoeker die informatie over zichzelf verzoekt, een verzoeker die bijzondere belangen heeft bij openbaarmaking en de verzoeker die toegang krijgt tot niet-openbare informatie ten behoeve van een onderzoek. Met deze verzoekers hebben we in de gemeente Staphorst in het jaar 2025 niet te maken gehad.

Actieve openbaarmaking

Naast passieve openbaarmaking op verzoek heeft de gemeente de (inspannings)verplichting tot actieve openbaarmaking van overheidsinformatie. Actieve openbaarmaking houdt in dat de gemeente uit eigen beweging documenten publiceert en toegankelijk maakt. Die documenten zijn verdeeld over 11 informatiecategorieën en dienen meestal integraal, soms in overzichtsvorm, openbaar gemaakt te worden. De openbaarmaking moet elektronisch geschieden op een digitale infrastructuur in stand gehouden door de minister van Binnenlandse Zaken. Gemeenten moeten zelf voorzien in een digitaal platform voor actieve openbaarmaking om aan te kunnen sluiten op de landelijke Woo-index. Voor gemeente Staphorst is dit sinds 2024 open.staphorst.nl.

De implementatie van de categorieën vormt een omvangrijke operatie. Daarom is landelijk besloten de verplichte actieve openbaarmaking gefaseerd (in tranches) per informatiecategorie bij Koninklijk Besluit in te voeren. Voor elke categorie is landelijk, ten behoeve van de implementatie, een beslischulp of definitie opgesteld. Woo-besluiten worden al op het platform openbaar gemaakt, waardoor gemeente Staphorst voldoet aan de inspanningsverplichting om overheidsinformatie uit eigen beweging te publiceren. Naast Woo-besluiten maakt gemeente Staphorst uiteenlopende informatie openbaar vanuit andere wet- en regelgeving via andere kanalen, zoals op www.overheid.nl en www.staphorst.nl.

Informatiehuishouding op orde

De Woo stelt dat overheden hun informatiehuishouding op orde moeten brengen. Hiermee herhaalt de Woo de Archiefwet 1995, die dit al langer verplicht stelt. Een geordende informatiehuishouding draagt bij aan het voldoen aan actieve en passieve openbaarmaking.

¹ Bijlage bij *Kamerstukken II* 2018/19, 35112, nr. 3, p. 1-2.

² Artikelen 5.1 -5.7 Wet open overheid

2. Vooruitblik 2026

Komend jaar zal aandacht worden besteed aan bewustwording binnen de organisatie en aan de voorbereiding van de verplichte actieve openbaarmaking van documenten uit verschillende informatiecategorieën.

In het kader van de bewustwording worden teams meegenomen in de doelstelling van de Woo, de meest gebruikte uitzonderingsgronden en in de omgang met informatiehuishouding.

Actieve openbaarmaking

Per 1 november 2024 moesten gemeenten de eerste 4 informatiecategorieën van de Woo verplicht openbaar maken. Het gaat om de volgende informatiecategorieën:

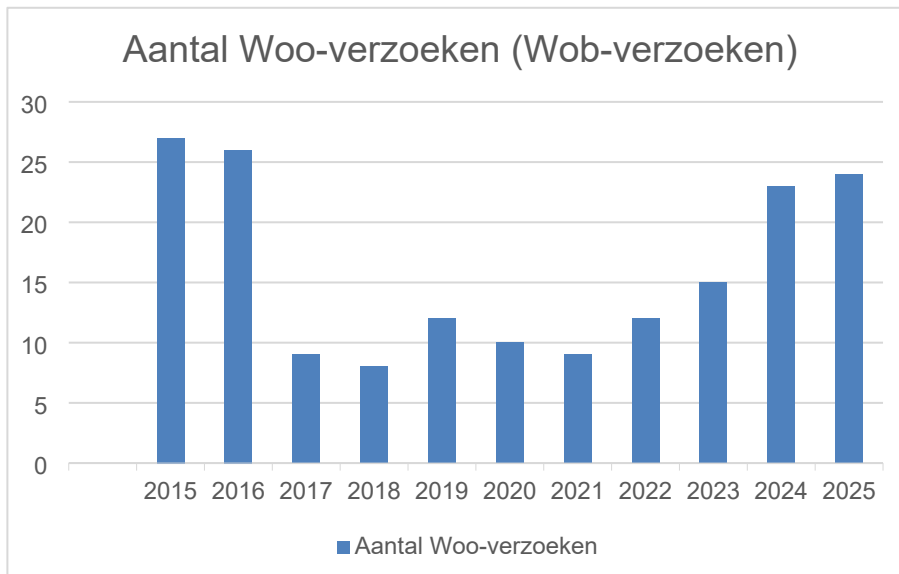
- Wetten en algemeen verbindende voorschriften (art. 3.3, eerste lid, onderdeel a);
- Overige besluiten van algemene strekking (art. 3.3, eerste lid, onderdeel b);
- Organisatie en werkwijze (art. 3.3, eerste lid, onderdeel d);
- Bereikbaarheidsgegevens (art. 3.3, eerste lid, onderdeel e);

De gemeente Staphorst voldoet aan de verplichte openbaarmaking van deze categorieën. In december 2025 bereikten medeoverheden en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties overeenstemming over de uitgangspunten voor de planning van de informatiecategorieën van tranche 2: het openbaar maken van documenten zoals agenda's en besluiten van het college, adviezen en adviesaanvragen en jaarplanningen. De landelijke digitale infrastructuur is nog niet op orde, waardoor de verplichting van tranche 2 wordt uitgesteld. Verwacht wordt dat hierover eind 2026 meer duidelijkheid komt vanuit het ministerie. Gemeente Staphorst werkt ondertussen door aan voorbereidingen op actieve openbaarmaking van tranche 2.

Verder volgen we de landelijke ontwikkelingen op het gebied van de Woo, zoals voor de passieve als de actieve openbaarmaking. Alle VNG-webinars worden gevolgd op deze onderwerpen.

3. Behandeling Woo-verzoeken

In 2025 ontving de gemeente Staphorst 24 Woo-verzoeken. Het aantal verzoeken is een tijdje behoorlijk gedaald ten opzichte van de jaren voor 2015 door de invoering van de Wet misbruik Wob in 2016. Deze wet heeft de mogelijkheid om een dwangsom te vorderen ingeperkt. Na deze daling is er landelijk een stijgende trend te zien in het aantal verzoeken bij bestuursorganen in het kader van de Woo, zo ook bij gemeente Staphorst (zie onderstaande grafiek). Woo-verzoeken worden vooral ingediend door burgers, actiegroepen en journalisten die informatie willen inzien over beleid en besluitvorming. De Woo-verzoeken zijn tevens omvangrijker en complexer dan voorheen. Het afhandelen van Woo-verzoeken vraagt daarom veel van de beschikbare tijd binnen het team Juridische Zaken.

Aard en inhoud van Woo-verzoeken

De aard en inhoud van de Woo-verzoeken is divers. In 2025 is informatie opgevraagd over:

1. De bewaartermijnen van persoonsgegevens
2. Communicatie met Defensie over aanleg oefenterreinen en voornemens tot oorlog
3. Een houtzagerij
4. Een perceel aan de Gemeenteweg
5. Woningbouwplannen ontwikkellocatie Slingenberg
6. Rioolwateroverstorten
7. Een KPN-storing
8. Handhavingsverzoeken
9. Correspondentie met voormalig cliënten zorgaanbieder
10. Stukken waar geheimhouding op (heeft ge)rust in de jaren 2012-2014
11. Stukken waar geheimhouding op (heeft ge)rust in de jaren 2017-2019
12. Stukken waar geheimhouding op (heeft ge)rust in de jaren 2022-2024
13. Sinterklaasintocht 2025
14. Besluitvorming omtrent locatie uitbreiding munitiedepot
15. Overeenkomsten met uitzendorganisaties en registratie verblijf
16. Een ambtelijke waarschuwing
17. Politiemonitoring verkeersveiligheid cijfers 2022-2024
18. Verkeersmaatregelen filevorming op- en afritten A28
19. Belangen verkeersdeelnemers ondertunneling spoorwegovergang Gorterlaan

20. Verkeersmaatregelen munitiedepot
21. Correspondentie tussen Defensie en gemeentebestuur over uitbreiding munitiedepot
22. Stukken over munitiedepot naar gemeenteraad
23. Gegevens afhandeling Woo-verzoeken 2022-2024
24. Last onder dwangsom

Afhandeling Woo-verzoeken

Het afhandelen van een Woo-verzoek is lang niet altijd zo simpel is als het lijkt. De wet lijkt eenvoudig, maar de uitwerking is dat vaak niet. In de loop van de tijd is veel jurisprudentie ontstaan over uitzonderingsgronden, zienswijzen, het aflakken van privacygevoelige informatie en persoonlijke beleidsopvattingen, het zorgvuldig analyseren van documenten en het tijdig beslissen op een Woo-verzoek. Met het behandelen van Woo-verzoeken is daardoor veel tijd gemoeid. Sommige verzoeken zijn erg omvangrijk, doordat de verzoeken een ruim bereik hebben. Onder het bereik vallen ook e-mails en whatsappberichten. De gemeente moet eerst onderzoeken welke stukken onder haar berusten en onder het bereik van het verzoek vallen. Daarna moet worden beoordeeld welke stukken wel en niet (gedeeltelijk) openbaar kunnen worden gemaakt. Vervolgens moet een zorgvuldig besluit worden opgesteld.

Afhandeling Woo-verzoeken	2025
Toegewezen	5
Afgewezen (geen documenten)	6
Behandeld als informatieverzoek	8
Lopende verzoeken	1
Ingetrokken	1
Buiten behandeling	3
Totaal	24

Behandeltermijn

De behandeltermijn voor Woo-verzoeken is vier weken. Wanneer de gemeente niet tijdig kan beslissen wegens de omvang of complexiteit van een verzoek, bestaat de mogelijkheid tot verdaging met maximaal twee weken. Als de gemeente verwacht ook die termijn niet te halen, kan de gemeente voor het einde van de termijn in overleg gaan met de verzoeker. De gemeente kan bijvoorbeeld afspreken om de documenten in verschillende delen te verstrekken of in overleg een nieuwe beslisdatum vast te stellen. Dit overleg schort de beslistermijn op.

De gemeente moet op tijd een beslissing nemen over een Woo-verzoek. Gebeurt dat niet, dan kan het college per brief worden gevraagd alsnog binnen (uiterlijk) twee weken die beslissing te nemen. Dit wordt een ingebrekestelling genoemd. Als er na het indienen van een ingebrekestelling twee weken zijn verstreken en het college nog niet heeft beslist op het verzoek, kan een verzoeker hiertegen beroep bij de bestuursrechter instellen. Wanneer de rechter het beroep gegrond acht, draagt hij het college op om binnen een redelijke termijn een te besluit nemen, met daaraan gekoppeld eventueel een dwangsom. Over het algemeen stelt de bestuursrechter deze termijn op twee weken.

In 2025 zijn niet alle Woo-verzoeken binnen de daarvoor gestelde termijn afgehandeld. Van de 14 verzoeken die zijn afgerond met een besluit (de rest is ingetrokken, loopt nog of is omgezet in een regulier verzoek om informatie) is in vijf verzoeken de beslistermijn verdaagd met twee weken. In 3 van deze 5 gevallen is de beslistermijn langer opgeschort (vaak vanwege het opvragen van zienswijzen bij derde-belanghebbenden). In de overige gevallen is er besloten binnen de geldende termijn van vier weken. In het Woo-verzoek over

woningbouwplannen in Slingenberg en over de besluitvorming omtrent de uitbreiding van het munitiedepot is er met de verzoeker in overleg getreden om de beslistermijn te verlengen.